

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
FACULTATEA DE LITERE
ȘCOALA DOCTORALĂ DE STUDII FILOLOGICE

Frăția Prerafaelită – Reflecții estetice ale epocii victoriene
Rezumatul tezei de doctorat

Conducător de doctorat:

Prof. univ. dr. Codrin Liviu Cuțitaru

Doctorandă:

Fülöp Maria Cristina

ANUNȚ

La data de **7.09.2023**, ora **9:00**, în Sala curs "Grigore Vereș" (III.15)

drd. **Fülöp Maria Cristina** va susține, în ședință publică, teza de doctorat cu titlul:

The Pre-Raphaelite Brotherhood - Aesthetic Reflections of the Victorian Age

în vederea obținerii titlului științific de doctor în domeniul **Filologie**.
Comisia de doctorat are următoarea componență:

Președinte:

Prof. univ. dr. **Alexandru Gafton**, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași

Conducător științific:

Prof. univ. dr. **Codrin Liviu Cuțitaru**, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași

Referenți:

Prof. univ. dr. **Michaela Mudure**, Universitatea "Babeș- Bolyai"

Cluj-Napoca

Prof. univ. dr. **Dana Percec**, Universitatea de Vest Timișoara

Conf. univ. dr. **Dragoș Cristian Zetu**, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" Iași

CUPRINS

INTRODUCERE	Error! Bookmark not defined.
I. Frăția Pre-Raphaelită – Context istoric și literar	Error! Bookmark not defined.
I.1. Formarea frăției Pre-Raphaelite	Error! Bookmark not defined.
I.2. Revoluție artistică: John Everett Millais, Dante Gabriel Rossetti și William Holman Hunt	Error! Bookmark not defined.
I.3. Critică contemporară și influența lui John Ruskin.....	Error! Bookmark not defined.
I.4. Teoria estetică Pre-Raphaelită - <i>The Germ</i>	Error! Bookmark not defined.
II. Dante Gabriel Rossetti și estetica Pre-Raphaelită	Error! Bookmark not defined.
II.1. Medievalism și influențe timpurii: Dante și clasicii italieni.....	Error! Bookmark not defined.
II.2. Ekphrasis în picto-poezia rossettiană. Cuvinte care ilustrează și culori ce vorbesc: <i>Ut pictura poesis</i>	Error! Bookmark not defined.
II.3. Școala estetică de poezie: misticism, eroticism și simbolism	Error! Bookmark not defined.
II.4. Sacru, romantic și senzual	Error! Bookmark not defined.
III. Poezia religioasă și influența Pre-Raphaelită.....	Error! Bookmark not defined.
III.1. Tractarian și Pre-Raphaelitism în epoca victoriană.....	Error! Bookmark not defined.
III.2. Hopkins and poezia religioasă. Conceptul de <i>Inscap</i> e.....	Error! Bookmark not defined.
III.3. Simbolism religios elaborat și imagini biblice.....	Error! Bookmark not defined.
III.4. Credință și sacrificiu – Poezia meditativă.....	Error! Bookmark not defined.
III.5. <i>The Goblin Market</i> , alegorie biblică în poemele Christinei Rossetti	Error! Bookmark not defined.
IV. Swinburne și cultul pentru frumusețe poetică.....	Error! Bookmark not defined.
IV.1. Subiectivitate lirică și revoltă contra convențiilor și prejudecăților	Error! Bookmark not defined.
IV.2. Poezia de dragoste: decadență, parabolă și mitologie	Error! Bookmark not defined.
IV.3. Formă și melodie – Swinburne și virtuozitatea versului ...	Error! Bookmark not defined.
IV.4. Operă dramatică: <i>Atalanta in Calydon</i>	Error! Bookmark not defined.
V. William Morris și cumulum expresiei estetice	Error! Bookmark not defined.
V.1. Teme romantice în poezie și în operele fantastice	Error! Bookmark not defined.
V.2. Poeme pictate - <i>The Defense of Guenevere</i>	Error! Bookmark not defined.
V.3. Escapism în <i>The Earthly Paradise</i>	Error! Bookmark not defined.
V.4. Proza romantică și saga fantastică	Error! Bookmark not defined.

V. 5. Curentul Arts and Crafts și Kelmscott Press – Revoluție în design și arte decorative...**Error! Bookmark not defined.**

CONCLUZIE.....**Error! Bookmark not defined.**

BIBLIOGRAFIE ȘI WEBOGRAFIE 19

Epoca victoriană este considerată astăzi drept unul dintre cele mai bogate repere culturale și științifice din istoria omenirii, cu progrese în toate domeniile umaniste și tehnologice. Ea ilustrează o schimbare în gândirea științifică determinată de teoriile lui Charles Darwin, globalizarea inițială adusă de căile ferate și transportul maritim, motoarele cu abur și descoperirile științifice, inclusiv primul telefon și telegraful. În literatură a fost epoca romanului, a didacticismului și a moravurilor evidențiate pentru burghezia nou dezvoltată. Fundalul era pregătit pentru o tranziție lină într-o epocă a conformismului, a acceptării și a idealismului industrial, și totuși mințile artistice ale vremii clocoteau de efervescentă și creativitate, dornice să-și facă un nume și să spargă oglinda perfecțiunii întruchipate în mii de cioburi. Totul a început de la câțiva tineri artiști plastici, nemulțumiți de societatea în care traiau și care analizau modalități de a lupta cu perspectiva sumbră a industrialismului, prin validarea interioară și exterioară a sufletului lor poetic. Toți aveau în comun căutarea boemă a frumosului și a împlinirii artistice. Unii și-au potolit setea în artă, alții în literatură, câțiva dintre ei au găsit-o în divinitate și religie și cei mai mulți au promovat estetismul la rangul de stil de viață.

Frăția Prerafaelită a jucat un rol esențial în trecerea de la romantismul omniprezent al vremii la următoarea fază de dezvoltare culturală. Toate domeniile vieții au fost afectate de un grad nou acceptat de estetism, inclusiv religia, aspirațiile creative, literatura, politica, ideile sociale și stilurile de viață. Astăzi, moștenirea lor artistică ne amintește de chipurile atractive ale unor femei ale căror portrete sunt expuse în galeriile britanice, cărțile iluminate editate la Kelmscott Press, detaliile de design în stilul Morris și dezbaterile aprinse a primatului estetismului mai presus de orice altceva în mișcarea Art for Art's Sake. Totul a început cu revista literară *The Germ*, atât literal cât și simbolic, de la ideile unor tineri cărturari care și-au detaliat propriile idealuri despre ceea ce ar trebui să reprezinte arta și literatura.

Interpretarea esteticii victoriane, care se bazează în mare măsură pe analiza impactul ideilor preraphaelite, proiectând o matrice de aluzii culturale, a determinat numeroase studii dedicate artiștilor și scriitorilor individuali, precum și încercări de a delimita impulsurile literare și artistice care au dat naștere diferitor curente în artă și în literatură. Anterior acest fenomen nu a fost studiat în complexitatea sa, și nu a fost realizată o examinare aprofundată care să ilustreze conexiunile dintre reprezentanți și pe fenomenul cultural pe care l-au declanșat. Ramificațiile *germenului* inițial depășesc cu mult domeniile creative singulare precum arta, literatura, designul, estetica sau filozofia și trec dincolo de studiul autorilor individuali. Fiecare dintre scriitorii și artiștii care a fost conectați din punct de vedere critic cu mișcarea poate oferi resurse suficiente pentru o teză aparte dacă este studiat individual și multe studii au fost realizate deja pe aceste teme, mai ales în urma renașterii actuale a doctrinei preraphaelite determinată de succesul artelor și literaturii fantastice, popularitatea filmelor fantastice și a jocurilor video.

Această teză examinează fenomenul preraphaelit și își propune să atragă atenția asupra contribuției lor distincte la istoria artei și literaturii occidentale: soluția oferită pentru evadarea din cotidianul sumbru al realităților industriale victoriene a fost proiecția estetică, dusă la rang de religie a Frumosului, ce a rezultat într-un stil care a fost și continuă să fie admirat de generații întregi. Acest studiu urmărește evoluția preraphaelismului ca îmbinare a artelor frumoase, preponderent cu referire la literatură și artă, de la originile sale până la răspândirea culturală în toate domeniile estetice, ce includ poezia, pictura, designul, arhitectura și chiar credința religioasă. Am studiat și ilustrat cei mai importanți reprezentanți din cele două etape preraphaelite punând un accent deosebit pe expresia interioară a poetului-artist, exemplificată mai ales în literatură și critica literară, oferind o perspectivă specifică asupra explicațiilor prezentate de autorii înșiși despre modul în care publicul ar trebui să le aprecieze lucrările. Membrii preraphaeliți sunt autori multivalenți, cu veleități critice dublate de expertiză în mai multe domenii artistice.

Geneza vitalității estetismului poate fi atribuită rădăcinilor sale din fascinația mișcării preraphaelite pentru frumos, precum și declarației colective a artiștilor că industria artistică a necesitat o revoluție. Estetii au formulat principii inovatoare și metodologii experimentale, îmbrățișând în același timp un mod de viață nonconformist. Curentul preraphaelit și-a propus să revoluționeze pictura britanică, evitând convențiile narative și morale care caracterizaseră de multă vreme arta Academiei Regale și, în schimb, a căutat să insufle în lucrările de artă un sentiment crescut de frumusețe și naturalism. În mod similar, estetismul victorian a căutat să redefinească noțiunile de frumusețe feminină, impregnând-o cu semnificații și interpretări proaspete. Contribuția lor artistică la mediul cultural britanic este relevantă pentru perioada cuprinsă între mijlocul și sfârșitul secolului al XIX-lea.

Teza oferă o analiză a factorilor principali care au condus la schimbarea contextului mai larg al estetismului de final de secol, fenomen global care a cuprins întreaga lume și care a avut ramificații în domeniile literare și artistice ale modernismului de la începutul secolului XX. Curentul preraphaelit este schițat din perspectiva criticii literare individuale ocazionată de către artiștii și scriitorii majori ai mișcării, fiecare ilustrând o fațetă diferită a oglinzii. Folosind surse primare și secundare, am examinat joncțiunea artelor preraphaelite prin lucrările poeților și pictorilor proeminenți din epocă. Analiza exemplifică modul în care reprezentanții mișcării sunt legați și influențați unul de altul într-un efort de a schimba perspectivele oamenilor asupra artei și literaturii în ansamblu. Scopul principal al Frăției Preraphaelite a fost căutarea și expunerea frumuseții în toate formele sale, de la șocul inițial al picturilor religioase preraphaelite până la portretele feminine ale lui Rossetti, strigătul devoțional al lui Hopkins pentru frumusețea aflată în lucrurile mărunte din viață și conceptul de *inscape*, afirmația lui Swinburne că arta e superioară contextului și încercarea lui Morris de a populariza arta în obiectele de zi cu zi. În toată istoria artei, nicio altă mișcare nu a fost vreodată atât de atotcuprinzătoare. Cu ajutorul criticilor de la sfârșitul secolului al XIX-lea precum John Ruskin și William Pater, preraphaeliții au reușit să-și extindă influența în toate aspectele

culturale și să creeze o estetică unică britanică care a modelat impulsurile creative creative ale întregii generații și rămâne populară în rândul publicului și al recenzenților până în prezent.

Din ce în ce mai mulți critici de artă și literari contemporani au investigat fervoarea preraphaeliților, ducând la o renaștere a interesului pentru operele lor. Poeți precum Christina Rossetti, Hopkins, Swinburne și Morris au fost apreciați la statutul lor de drept în panteonul literaturii britanice, iar grafica fantastică modernă reflectă o renaștere al idealul frumuseții feminine descris de preraphaeliți. Dante Gabriel Rossetti, unul dintre ultimii romantici și precursor al simbolismului și modernismului, a fost recunoscut de criticii contemporani pentru rolul său esențial în promovarea interrelaționării dintre artele vizuale și literare, în timp ce William Morris este amintit ca un promotor al designului estetic.

În primul capitol, am detaliat cadrul istoric și social care a dat naștere frăției artiștilor preraphaeliși, precum și despre principiile lor directoare, scopurile revoluționare și opoziția cu care s-au confruntat. Aceștia câștigă notorietate pe măsură ce criticul victorian John Ruskin le susține filozofia estetică iar mai apoi lansează revista literară *The Germ* în care tinerii poeți publică primele lucrări și își detaliază crezul.

La o primă vedere, picturile preraphaelite par a fi o reprezentare exactă a realității, până la cele mai mici detalii. Aparenta contradicție provine din credința larg răspândită că Dumnezeu este prezent în întreaga natură, o perspectivă care își are originea în principiile estetice ale lui Ruskin. Estetica preraphaelită capătă sens spiritual sau mistic prin metoda picturii pe fundal alb, dezvoltată în prima etapă, ce rezultă în culori vii și contururi bine definite. Puterea supremă a lui Dumnezeu este preluată prin intermediul jocului de lumini și umbre, similar picturilor din frescele medievale: lumina lui Dumnezeu care strălucește prin vitralii este recreată cât mai fidel posibil în arta preraphaelită, unde culoarea este simbolică pentru numeroasele reprezentări ale materiei din natură. Atenția acordată luminii și umbrelor în înfățișarea detaliilor comunică observatorului o revelație a lui Dumnezeu în natură prin utilizarea semnului, simbolului și semnificantului.

Revista *The Germ* detaliază aspirațiile filozofice și culturale ale frăției și reflectă tendințele artistice dominante ale erei victoriene. Publicarea sa a servit drept platformă pentru o nouă etapă prerafaelită, denumită și estetism britanic, de data aceasta cu preponderență în sfera poeziei, cu un impact semnificativ asupra numeroșilor artiști și scriitori de la finele secolului al XIX-lea. Revista a fost structurată să servească ca un efort de colaborare menit să stimuleze un sentiment de camaraderie în rândul tinerilor artiști, solidificând astfel legătura lor ca o fraternitate autentică. A fost gestionată în principal de artiști și a oferit o gamă diversă de lucrări literare, cum ar fi poezie, ficțiune, proză, recenzii și câte o gravură pentru fiecare număr. Programul estetic care a urmat a fost centrat în primul rând pe efortul imaginativ eroic, pe cultivarea viziunii personale și pe un angajament ferm față de adevăr. Conform acestei perspective, mediul artistic a fost considerat mai puțin semnificativ în comparație cu motivațiile și obiectivele de bază ale artei. Ca atare, diferite forme de expresie artistică, inclusiv picturi, sculpturi și poezii, au fost considerate mijloace la fel de legitime de a transmite ideile unui artist. Noțiunea de artist-creator predominantă în *The Germ* îl întruchipează având rolul de preot al frumuseții, și se aliază cu ambianța religioasă a vremurilor, de natură aproape catolică. Acest concept oglindește și impactul tractarienilor, care au promovat o renaștere a medievalismului în sfera religioasă și literară. Elementul comun care sta la baza filozofiei prerafaelite este convingerea că originea autentică a artei este esența cea mai interioară a artistului. Această perspectivă subliniază semnificația pasiunii și emoției ca elemente fundamentale, în timp ce stilul și subiectul sunt considerate mai puțin semnificative.

Dante Gabriel Rossetti este un personaj central în interpretarea diferitelor etape prerafaelite și a personalităților afiliate mișcării. Astăzi, el este recunoscut în mare parte pentru picturile sale viu colorate și senzuale, dar un studiu amănunțit îl relevă ca un artist și estet complex, care a lăsat omenirii o moștenire valoroasă și inovatoare ca pictor și poet. Senzualitatea, simbolismul și o aplecare către medievalism definesc preocuparea estetică dominantă pentru dragostea romantică. Poeziile pictate care îmbină narațiune și

imagine în stilul *ut pictura poesis* sunt rezultatul eforturilor sale de a ilustra combinații textuale/vizuale.

Poezia, adesea infuzată cu elemente mistice, explorează ghicitori precum originile iubirii și eroziunea credinței. Poemele includ un spectru larg de stiluri și subiecte, de la sonete de dragoste pasionale până la plângerile erotice de trădare și răzbunare. Sunt afișate de la versuri simple, monologuri dramatice până la cronicile ale evenimentelor istorice, unele cu scopul de a ilustra și detalia mediile vizuale. Rossetti a fost mentorul lui Morris, a influențat poezia lui Swinburne, scrierile lui Wilde și diverși autori de la finalul secolului IX și începutul secolului XX. Cititorul modern al operelor complete a lui Dante Rossetti va putea să înțeleagă mai bine poezia prerafaelită, să investigheze relația dintre scrieri și artele vizuale și să evalueze locul lui Rossetti în istoria literaturii victoriene, luând în considerare întreaga sa operă și filozofia creatoare de la detalierea rolului artistului din *Hand and Soul* până la argumentarea defensivă a poemelor senzuale din dezbaterile poezilor *fleshly*.

Cele două forme de exprimare ale lui Rossetti împărtășesc ipoteze formale semnificative, poezia implică juxtapuneri de material narativ și decorativ, precum și schimbări între descrierea fizică și detalii simbolice. Întreaga operă este centrată pe dichotomia literar - vizual. Poezia sa dramatizează interrelația dintre viziuni alternative ale experienței, dintre tratamentele figurative și literale ale unui subiect dat. Adesea, aceste conexiuni sunt implicate doar de forma poetică, aproape vizual, mai degrabă decât dezvoltate în argumente logice. Uneori, Rossetti oferă doar momentul inițial și cel final al unei teme filozofice exprimată prin artă, lăsând reconstrucția conținutului în seama cititorului.

Ca susținător al esteticismului britanic, cunoscut și sub denumirea de Art for Art's Sake, a subliniat aspectele esențiale ale unei piese de artă mai degrabă decât capacitatea acesteia de a transmite un mesaj sau o poveste. Rossetti folosește metafore sonore atât în arta sa vizuală, cât și în lucrările scrise. O parte semnificativă a discursului critic al mișcării estetice pentru supremația artei a fost legătura dintre muzică și pictură, precum

și rolul simțurilor în trăirea pozitivă a frumosului. Tradiția renașcentistă pe care s-a bazat Walter Pater pentru a lăuda experiența vizualizării sinestezice a operelor de artă rafinate, a susținut muzica ca o culme a artelor iar concluzia este ca restul manifestărilor estetice trebuie să se străduiască să atingă starea de încântare produsă de aceasta. Sinestezia în literatură folosește „impresiile senzoriale” ca metaforă pentru alte tipuri de experiențe semnificative. Rossetti și școala sa de esteticism britanic au continuat teoria orientării estetice folosind muzica ca metaforă pentru simțuri, împreună cu altele, cum ar fi vederea, atingerea sau mirosul.

Poezia religioasă prerafaelită, avându-i ca reprezentanți pe Christina Rossetti și Gerard Manley Hopkins, este examinată în al treilea capitol. Se evidențiază efectul esteticii tractariene și revolta împotriva limitelor sociale impuse. Idealurile estetice ale frumuseții creației divine, sacrificiul și misterul creației le informează poezia. Ambii poeți contestă teologia creștină a epocii victoriene în timp ce caută alinare din neliniștea existențială cu o voce care își descoperă adevărata identitate în lume. Autorii descoperă, examinează și proiectează realitatea prin intermediul limbajului, luminând sinele interior prin comunicarea cu divinitatea. Ambii afișează în poeme caracteristici de melancolie și dezamăgire, precum și o redefinire a naturii ca sursă a inspirației divine. Splendoarea lui Dumnezeu este momentul sacramental în care înțelegerea se realizează pentru prima dată, iar acest moment poate fi exprimată prin imnuri, sonete sau chiar prin icoane pictate.

Temele abordate de Hopkins includ semnificația euharismului, legătura dintre teologie și poetică, lumea naturală și rai, relația dintre percepția de sine și harul divin. Harul este un atribut al lui Dumnezeu iar pentru Hopkins centrarea doar pe atributele frumuseții cu precădere, înainte de a descoperi sursa și scopul ei, e similar cu păcatul care a dus la căderea lui Lucifer. O accentuare excesivă a frumuseții poate provoca o distragere a atenției de la ceea ce se află în spatele ei. Pe tema frumuseții fizice și a relației dintre frumusețea interioară și cea exterioară, el admite o luptă constantă. Frumusețea tangibilă, reală, spre deosebire de conceptul ideal, nu este definită ca o categorie filozofică, ci ca o activitate intelectuală a omului; interesul său pentru aspectele

măsurabile ale poeziei derivă din necesitatea de a găsi ceea ce ar putea afecta estetic mintea. Realitățile esențiale sunt percepute astfel ca având o influență estetică în poemele sale.

Cele două tendințe comune poeziei lui Hopkins sunt o formă de medievalism modern și estetica ruskiniană care a stat la baza filozofiei preraphaelite. În crearea atmosferei medievale fără un subiect istoric, sentimentul transmis care este adesea pur, senin, luminos, proaspăt, clar, simplu și profund iar folosirea culorilor este firească, fără afectare. Poezia sa împărtășește aceeași coloristică cu pictura preraphaelită, care vibrează de viață și reprezintă modul în care poetul își vede lumea. Pe fundalul analogiei cu ritmurile muzicale cuvintele se îmbină în armonie divină, pentru ca întreaga natură să devină o metaforă a lui Dumnezeu.

Christina Rossetti ilustrează în poemele sale conflictul dintre aspirațiile literare și artistice ale unor femei erudite în epoca victoriană și împlinirea așteptărilor societății impuse asupra acestora. Modelul sororității preraphaelite nu are succesul de care se bucură creatorii bărbați. Acestea sunt puse într-o poziție precară, în care trebuie să aleagă una dintre părți atunci când au o dilemă manifestată prin relația profundă dintre profundă dintre poetul, și iubita acestuia (descrisă adesea ca moartă) despre care el cântă. Poezia ei include multe dintre semnele distinctive ale mișcării preraphaelite, cum ar fi accentul pe naturalism, utilizarea simbolurilor, o înclinație pentru patos și o atmosferă medievală. Renunțarea, nevrednicia, inconsecvența în dragostea umană, deșertăciunea și plăcerile lumești sunt, de asemenea, teme des întâlnite în operele ei, precum și perfecțiunea divinului. O dispoziție macabră însoțește preocuparea pentru aspecte legate de moarte, schimbare și falibilitate.

În ciuda educației egalitare primite alături frații ei și a dorinței de a promova concepte feministe, filosofia Christinei Rossetti a fost modelată de mediul secular în care a trăit. Întreaga carieră literară simbolizează idealul feminin eliberat de constrangerile epocii, ea declarând în mod deschis deschis că dorește să scrie poezii și să fie laudată pentru talentele ei. Revolta împotriva sistemului, e sinonimă paradigmei victoriene

abnegative ce descrie fecioara blândă și pasivă, portretizată în timp ce fac broderie, gospodina ideală, mamă perfectă și eroinele feminine descrise în ficțiunile epocii. Deși a scris unele dintre cele mai frumoase poezii din perioada preraphaelită timpurie și a împărtășit valorile estetice ale fraților, i s-a interzis să intre în fraternitate pe motiv că este femeie.

Criticii literari au idei diferite despre existența unui curent preraphaelit în poezie, dar cei mai mulți dintre ei par să asimileze această etapă esteticismului britanic. A doua etapă a Frăției Preraphaelite nu a funcționat după un set de reguli așa cum a fost cazul tinerilor pictori. Cu toate acestea curentul a evoluat către estetismul britanic, susținut de criticii literari Walter Pater, Oscar Wilde având ca asociați poeții Dante Gabriel Rossetti, Algernon Charles Swinburne și William Morris. Obiectivul principal al mișcării e ilustrat în supremația esteticului în toate formele sale și izvorăște din talentele exercitate de Dante Gabriel Rossetti atât în artă, cât și în literatură, care i-au adus celebritate în lumea artei și în critica literară contemporană.

Curentul Art for Art's Sake depășește preocupările etice și societale ale preraphaeliților timpurii, progresând prin intermediul poezilor epocii decadente și culminând cu estetica simbolismului. Efortul lor colectiv este de a conferi literaturii o semnificație spirituală, ocolind astfel constrângerile tradiționale ale retoricii și superficialității. Poeții experimentează cu noi tehnici literare, cuvintele capătă noi simboluri și evocă imagini plăcute printr-un proces magic. Ritmul consistent al poeziei este perturbat intenționat pentru a permite cuvintelor să se înalțe pe aripi mai delicate și mai nuanțate. Preraphaeliții resping superficialitatea, limbajul persuasiv și contestă punerea accentului pe posesiunile materiale. Scopul lor este de a descoperi natura fundamentală, sau sufletul, a tot ceea ce există și poate fi înțeles de minte. Printr-o explorare răbdătoare a simbolurilor care dezvăluie esența lucrurilor, literatura poate atinge în sfârșit adevărata libertate și se poate exprima în mod autentic. Dobândirea acestei libertăți ne este intim transmisă prin sufletul poetului, cu o solemnitate care mai

înainte se regăsea doar în religie. Ca atare, estetica preraphaelită poate fi considerată o formă de religie, completă cu propriul set de ritualuri, îndatoriri și responsabilități sacre.

Algernon Charles Swinburne, unul dintre cei mai importanți poeți lirici ai perioadei victoriene, reprezintă un simbol al revoltei împotriva normelor conservatoare contemporane. Poezia sa a fost aspru criticată pentru teme senzuale și macabre, pentru supremația muzicalității cuvintelor asupra conținutului și mesajului și pentru ermetismul structurilor fixe. Calitatea lirică a operei sale, teme medievale, simbolismul religios, portretele senzuale și aerul de melancolie și mister produs prin descrierea peisajelor idilice indică influența pictorilor preraphaeliți asupra operei sale. Virtuozitatea metrică, asonanța, aliterația și ritmul complicat, lirismul puternic și imaginile bogate ajută poezia să iasă în evidență.

Swinburne compune un eseu critic defensiv pentru volumul de poezii scris de Beaudelaire *Les Fleurs du Mal* ce reflectă credința sa în importanța libertății artistice și nevoia de a contesta normele societale. Pledând pentru exprimarea nerestricționată, acesta susține opera lui Baudelaire ca un catalizator al schimbării sociale și al inovației artistice, iar pasiunea pentru libertatea artistică este evidențiată în eforturile acestuia de a elimina restricțiile instituționalizate ale expresiei creative. Ideea preraphaelită a libertății creative este prin urmare reinterpretată pentru a deveni servi o cauză socio-politică, mai mult decât o filozofie a artei.

În calitate de promotor al Art for Art's Sake, Swinburne pune accent pe rezultate, nu pe intenția moralizatoare, iar poeziile sale sunt centrate mai mult pe stil decât pe conținut. Scopul poeziei devine angajarea sentimentele cititorilor din punct de vedere estetic. Dimensiunea estetică se manifestă mai degrabă în structură decât în subiect, poetul bucurându-se de libertatea de a alege orice cuvinte pentru a ilustra, atâta timp cât forma finală este plăcută. Această abordare a poeziei este cunoscută sub numele de formalism, în care se subliniază importanța structurii și formei unei opere de artă asupra conținutului ei. Formaliștii consideră că sensul unei poezii ar trebui să fie derivat din calitățile sale estetice și nu din mesaje intenționate de autor. Această concentrare asupra

formelor explicite și respingere a didacticismului i-a atras multe critici și controverse pe durata vieții.

Atât prerafaeliții, cât și esteții au subliniat importanța individualismului și a autoexprimării, încurajând artiștii să creeze lucrări care să reflecte propriile lor perspective unice. Această respingere a normelor și valorilor tradiționale a deschis calea pentru noi forme de expresie artistică care continuă să influențeze arta și designul contemporan. Esteții s-au inspirat din arta renascentistă pentru a găsi idealul frumuseții atât la bărbați cât și la femei și au încercat să recreeze o atmosferă estetică subliniind importanța experienței senzoriale și exprimând emoții. Puterea artei de a transforma și schimba atitudinile este asociată cu ideile și stilul prerafaelite, inspirat de natură, realism și simbolism.

William Morris a lăsat o vastă moștenire intelectuală și creativă și orice studiu al prerafaeliților ar fi incomplet fără să recunoască contribuția acestuia. Fondatorul al mișcării Arts and Crafts, este amintit ca o figură influentă în istoria designului pentru explorarea temelor romantice, simbolismul vizual, dragostea pentru natură și atenția pentru detalii într-o gamă largă de experimente artistice, de la poezie la proză fantastică, de la ilustrații la critica socială în domenii atât de diverse precum arhitectura, mobilierul și ilustrația de carte. El îmbină aspectele poetice ale experienței senzoriale cu abordările neconvenționale ale disciplinelor subordonate precum arhitectura și designul, redefinind astfel conotațiile convenționale ale terminologiei asociate cu percepția senzorială.

William Morris, precursor al prozei fantastice, a excelat în mai multe domenii artistice, inclusiv al romantismului literar și al prelegerilor marxiste, al activismului social, al protecției mediului a structurilor istorice, al designului inovator și al creării de forme noi și complexe de excelență creativă. Concentrarea poetului-artist pe efectele artelor vizuale asupra poeziei întărește canonul prerafaelit și legăturile acestuia cu estetismul britanic literar. Având dublă specializare ca în cazul lui Dante Gabriel Rossetti, Morris abordează în lucrările sale o estetică prerafaelită îmbogățită prin perspectiva artistului, atât creator, cât și promotor al culturii vizuale care a dominat finalul epocii

victoriene. Morris își folosește abilitățile multiple pentru a crea o experiență perceptivă captivantă, o lume de vis bogată în detalii minuscule care amintește de picturile medievale și de cele ale prerafaeliților. Culorile subliniază prin potențialul lor expresiv psihologia perceptivă iar tensiunea estetică este promovată prin utilizarea limbajului, muzicii și imaginilor. Artele vizuale, dezbatute intens de critici precum Ruskin, Pater și Baudelaire, portretizează modele corelative ce pun la îndoială noțiunile convenționale de frumusețe. Arta prerafaelită devine un analog vizual pentru coloristica primului volum de poezie intitulat *The Defense of Guenevere*. Inaugurând o nouă eră a inovației în arte Morris dezvăluie modele lirice ilustrate prin imagini și simboluri, atât în manuscrisele iluminate, în vitralii și alte tipuri de decorațiuni interioare.

În domeniul artelor decorative, care includ arhitectură, design, mobilier, tapet, tapițerie, vitralii și ceramică a avut loc o renaștere ca rezultat direct al contribuțiilor prerafaelite. Începând cu ei și datorită impactului pe care l-au avut, educația artelor plastice din Anglia a fost reformată pe noi baze, iar școlile de artă aplicată au fost înființate peste tot. Morris profetise că arta ar trebui făcută de oameni și pentru oameni și să ofere bucurie atât celui care o practică, cât și celui care o folosește.

Contribuția lui Pater la estetism este demnă de remarcat, deoarece oferă fundalul teoretic pentru ca mișcarea să evolueze în paralel cu poemele lui Swinburne, republicanul, Hopkins, conservatorul catolic, și Rossetti, reformatorul Înaltei Biserici. În anii 1860, Swinburne a folosit poezia senzației pentru a promova o poetică republicană, în timp ce Hopkins modifică caracteristicile unice ale esteticismului și o însușește pentru o nouă teorie a limbajului care este legată de teleologia catolică. Între timp, Dante Gabriel Rossetti oscilează între realism și o versiune democratizată a simbolului Tractarian, iar William Morris explorează și exprimă mai multe idealuri filozofice și politice.

Poemele prerafaelite scrise de Morris, Swinburne și Rossetti au fost supuse unei evaluări riguroase bazate pe criterii morale. Robert Buchanan a inventat denumirea de *The Fleshly School of Poetry* pentru a se referi la grupul de poeți ale căror lucrări le

considera a fi discutabile din punct de vedere moral. Cu toate acestea, critica sa extinsă a fost de natură didactică și poate să fi umbrit teme și preocupările semnificative pe care acești poeți le-au abordat în lucrările lor. Swinburne și Rossetti au oferit explicații profunde ale poeziei lor ca răspuns, ceea ce a constituit un caz rar în care elucidarea de către un poet a operei sale este cu adevărat iluminatoare. Printr-o analiză meticuloasă a contextului, Rossetti a demonstrat că o interpretare greșită a volumului de poezii *The House of Life* a avut un efect negativ asupra interpretării acesteia. Printr-o înțelegere greșită au fost conferite atribute fizice unui simbol psihologic ce ilustra elementele narcisiste atribuite prin reprezentarea apei. Analiza lui Swinburne a poemului *Laus Veneris* se concentrează în jurul naturii paradoxale a sexualității, care rămâne neîmplinită atât de către Venus, cât și de Hristos, reprezentată în mod tragic de antiteza pe care o reprezintă. Autorul a invocat statuia elenă a hermafroditului ca mijloc de justificare a poemului cu același titlu. El a susținut că statuia descrie un moment de androginie de neatins, dar impecabil, în care fuziunea genurilor a dus la o entitate singulară de o frumusețe de neegalat. Provocarea limitelor aflate în clasificările de gen este privită ca o investigație a normelor și doctrinelor moralizatoare care au influențat discursul și instituțiile intelectuale în timpul secolului al XIX-lea.

Termenul de poezie preraphaelită este frecvent utilizat ca o clasificare largă a poezilor, în ciuda faptului că acesta cuprinde forme literare disparate și, de multe ori, neglijând contribuțiile aduse de Gerald Manley Hopkins și Christina Rossetti, ambii pasionați de arta preraphaelită, medievalism și de exprimarea eu-lui poetic pe fondul unei culturi estetice autoritare și care au redefinit caracteristicile fundamentale ale poeziei victoriene.

Toți artiștii, inclusiv Rossetti, Hunt, Millais, Morris și Burne Jones, toți maeștri în crearea de imagini uimitoare și adepții lor, designeri ai unor decoruri decorurilor bogate, orbitoare și viu colorate, toți acești artiști și-au combinat eforturile pentru a contrazice prognoza prevestitoare pe care o făcuse Constable de apocalipsă a estetismului britanic.

O operă de artă este considerată preraphaelită dacă are culori strălucitoare și ilustrează un portret feminin tipic, iar o anumită poezie prezintă elemente preraphaelite, precum e cazul poemului *Goblin's Market* de Christina Rossetti, dacă descrie prin cuvinte și detalii elaborate impactul vizual. Toate mijloacele de exprimare împrumută această temă a Frumuseții care domnește suprem în beneficiul progresului. Estetismului este răspunsul la toate problemele și frământările vremurilor cu care se confruntă artistul, poetul, preotul sau politicianul, indiferent de gen sau domeniul de expertiză. Poeții și artiștii abordează pentru prima dată psihologiile lor interioare pentru a oferi soluții de evadare publicului larg. Formularea ekhprastica a mariajului dintre arte este promovată și prin inițierea periodicului literar preraphaelit *The Germ*, preluat în a doua etapă a curentului de către *The Oxford Magazine* în cercurile culturale ale esteticismului britanic victorian.

După ce am cercetat mișcarea preraphaelită din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, contextul și influențele lor în cercurile victoriene și post-victoriene, pot concluziona că acest eveniment unic a schimbat istoria percepției estetice pentru toate generațiile următoare. Este ca și cum oglinda care reflecta instituția culturală victoriană s-a spulberat în 1848 în mii de cioburi, iar tinerii poeți, artiști și critici le-au ales și reasamblat într-una nouă, pentru a include artistul și lumea sa interioară. Întrucât în aceoamenii s-au confruntat cu atât de multe subiecte în viața lor de zi cu zi, inclusiv probleme de egalitate gen, culturi religioase, rolul artistului, evadarea din prezentul industrial sumbru, inegalitățile sociale și chiar politica esteticului, toate aceste probleme au ajuns să se reflecte într-o formă sau alta în poezii, picturi sau design preraphaelit. Inițialii membrii grupării și-au dorit anonimatul atunci când și-au semnat colectiv picturile cu inițialele P.R.B. și în timp aproape au reușit acest lucru, deoarece în zilele noastre numele reprezentanților individuali ai mișcării au mai puțină importanță pentru publicul general decât denominația colectivă a Frăției.

Analiza impactului esteticii preraphaelite și moștenirea acestor deschizători de drumuri pentru posteritate este concluzionată prin întrebarea retorică care a bântuit atât

creatorii cât și publicul acestora mai multe generații: Pot arta și frumusețea să ofere o scăpare din cotidian? Putem fi răsplătiți cu o soluție pentru gândirea noastră existențială? Putem găsi alinare prin prisma obiectelor sau ideilor plăcute din punct de vedere estetic? Fiecare dintre noi trebuie să vină cu răspunsurile noastre la aceste întrebări, dar nu înainte de a fi conștienți de ceea ce preraphaeliții vor să ne împărtășească.

BIBLIOGRAFIE ȘI WEBOGRAFIE

AAVV, *ESC English Studies in Canada*, 1977, Canada, University of Toronto Press

Armstrong, Isobel, 1993, *The Grotesque as Cultural Critique: Morris*, in *Victorian Poetry: Poetry, Poetics and Politics*, London, Routledge.

Armstrong, Nancy, 1999, *Fiction in the Age of Photography Narrative*, vol. 7, no. 1, pp. 37-55, JSTOR: <http://www.jstor.org/stable/20107168>

Arseneau, Mary, 1993, *Incarnation and Interpretation: Christina Rossetti, the Oxford Movement, and Goblin Market*, in *Victorian Poetry*, vol. 31, no. 1, pp. 79-93, JSTOR: www.jstor.org/stable/40002453

Aslin, Elizabeth, 1969, *The Aesthetic Movement: Prelude to Art Nouveau*, New York.

Barlow, Paul, 2005, *Time Present and Time Past: The Art of John Everett Millais*, Ashgate Publishing.

Barnes, Rachel, 1998, *The Pre-Raphaelites and their World*, Tate Gallery Publishing.

Barr, Alan P., 2013, *The Irony of Swinburne's Atalanta in Calydon*, in *Victorian Poetry*, vol. 51 no.1, pp. 1-13. Project MUSE, doi:10.1353/vp.2013.0000.

Barringer, Tim, 2016, *Writing the pre-Raphaelites: Text, Context, Subtext*, Routledge.

Barringer, Tim, Rosefeld, Jason and Smith, Alison, 2012, *Pre-Raphaelites: The Victorian Avant-Garde*, London, Tate Britain.

Beers, Henry, 2005, *A History of English Romanticism in the Nineteenth Century*, <https://www.gutenberg.org/ebooks/15931>

Belloc, Hilaire, 1934, *A Shorter History of England*, New York, Macmillan.

Benson, Arthur C., 1904, *English Men of Letters: Rossetti*, London, Macmillan.

Birch, Dinah and O'Gorman, Francis (eds.), 2002, *Ruskin and Gender*, Palgrave Publishers.

Boime, Albert, 2007, *Art in an Age of Civil Struggle, 1848-1871. A Social History of Modern Art*, University of Chicago Press.

Bolus-Reichert, Christine, 2007, "Aestheticism in the late romances of William Morris." *English Literature in Transition 1880-1920*, vol. 50, no. 1, Gale Literature Resource Center

Boos, Florence, 1977, *The Medieval Tales of William Morris's The Earthly Paradise*, in *Studies in Medievalism* 1:1, pp: 45-54.

Boos, Florence, 1984, *Morris's German Romances as Socialist History*, in *Victorian Studies*, no. 27.3.

Boos, Florence, 2002, *Introduction. The Earthly Paradise by William Morris*. Vol. 1, New York, Routledge.

Brandmeyer, R., n.d., *Lyriktheorie*,
http://www.lyriktheorie.uni-wuppertal.de/texte/1862_swinburne.html

Bristow, J., 2005, *The fin-de-siècle poem: English literary culture and the 1890s*, Ohio University Press.

Brittain, Clark M., 1990, *God's Better Beauty: Hopkins, Pusey, and Tractarian Aesthetics, Christianity and Literature*, vol. 40, no. 1, pp. 7–22. *JSTOR*,
www.jstor.org/stable/44311868

Bryden, Inga (ed.), 1998, *The Pre-Raphaelites: Writings and Sources*, London, Routledge and Thoemmes Press.

Buchan, John, 1934, *Dante Gabriel Rossetti: Poems*, London, pp. x-xiii.

Buckley, Jerome, 1951, *The Victorian Temper*, New York, pp. 163-176.

Bullen, J.B., 1998, *The Pre-Raphaelite Body: Fear and Desire in Painting, Poetry, and Criticism*, Oxford, Oxford University Press.

Bullen, J.B., 2011, *Dante Gabriel Rossetti and the Anatomy of Desire*,
https://www.academia.edu/2985678/Dante_Gabriel_Rossetti_and_the_Anatomy_of_Desire

Burne-Jones, Georgiana, Lady, 1906, *Memorials of Edward Burne-Jones*, Vol. I,
<https://archive.org/details/memorialsEdward01burngoog>

Calloway, S. and Orr, L. F., 2011, *The Cult of Beauty: The Aesthetic Movement 1860-1900*, London, V&A Publishing.

Cardoso, Rafael Denis and Trodd, Colin (eds.), 2000, *Art and the Academy in the Nineteenth Century*, Manchester University Press.

Carlyle, Thomas, 1829, *Signs of the Times* in *Edinburgh Review*, pp: 439-459.

Casey, Gerard, 1995, *Hopkins: Poetry and Philosophy. Studies: An Irish Quarterly Review*, vol. 84, no. 334, pp. 160-167. *JSTOR*: <https://www.jstor.org/stable/30091997>

Cecil, David, Lord, 1932, *Gabriel Charles Dante Rossetti*, in *The Great Victorians*, edited by Massingham, H. J., New York.

Chapman, Raymond, 1970, *Faith and Revolt*, Weidenfeld and Nicholson.

Charlesworth, Barbara, 1965, *Dark Passages*, Madison, pp. 29-35.

Child, Ruth, 1940, *The Aesthetic of Walter Pater*, New York.

Clifford, David and Roussillon, Laurence (eds.), 2004, *Outsiders Looking in: The Rossettis Then and Now*, London, Anthem Press.

Connolly, Thomas E., 1952, *Swinburne's Theory of the End of Art*, in *ELH*, vol. 19, no. 4.

Cronin, Joseph, 2010, *The Medievalism of the Oxford Movement* in *Reinvention Journal*, Vol.3, Issue 2, https://warwick.ac.uk/fac/cross_fac/iatl/reinvention/archive/volume3issue2/cronin/

Crump, Rebecca, 1976, *Christina Rossetti: A Reference Guide*, G.K. Hall.

D'Amico, Diane and Kent, David A., 2006, *Rossetti and the Tractarians* in *Victorian Poetry*, Vol. 44, No. 1, *Tractarian Poets*, [West Virginia University Press](http://www.wvu.edu/~engr0001/poetry/v44n1/rosetti.htm), pp. 93-104.

Dawson, Christopher, 1955, *Spirit of The Oxford Movement*, New York, Sheed and Ward.

Dijkstra, Bram, 1988, *Idols of Perversity: Fantasies of Feminine Evil in Fin de Siècle Culture*, Oxford University Press.

Dixon-Hunt, John, 1968, *The Pre-Raphaelite Imagination 184-1900*, Lincoln, University of Nebraska Press, pp. xi-xii.

Doughty, Oswald, 1953, *Rossetti's Conception of the 'Poetic'. Essays by Divers Hands*, London, Royal Society of Literature.

Dowling, L., 1986, *Language and decadence in the Victorian fin de siècle*, Guildford, Princeton University Press.

Drew, Rodger, 1996, *Symbolism and Sources in the Poetry and Painting of Dante Gabriel Rossetti*, Phd. Thesis, University of Glasgow, <http://theses.gla.ac.uk/3426>

Eliot, T.S., 1960, 'Swinburne as poet', in *The Sacred Wood: Essays on poetry and Criticism*, N.Y, Methuen, Barnes & Noble

Filmer, Kath, 1991, *The Victorian Fantasists: Essays on Culture, Society and Belief in the Mythopoeic Fiction of the Victorian Age*, Basingstoke, Macmillan.

Flaxman, R.L., 1987, *Victorian Word-Painting and Narrative: Toward the Blending of Genres*, UNI Research Press, 1987.

Fleming, G.H., 1962, *Rossetti and The Pre-Raphaelite Brotherhood*, London.

Forsyth, P.T., 2004, *Religion in Recent Art: Expository Lectures on Rossetti, Burne Jones Watts, Holman Hunt and Wagner*, Wipf and Stock Publishers.

Fredeman, William, 1965, *Pre-Raphaelitism: A Bibliocritical Study*, Cambridge.

Fredeman, William E. (ed.), 2004, *The Correspondence of Dante Gabriel Rossetti: The Chelsea Years, 1863-1872*, Volume IV, Woodbridge: Boydell and Brewer.

Frisch, Erin, 2013, *Pre-Raphaelite Painting and the Medieval Woman. Art and Art History Honors Theses*, http://digitalcommons.trinity.edu/art_honors/1

Fussell, Paul, 1990, *Killing in Verse and Prose, and Other Essays*, UK, Bellew.

Gardner, Joseph H., 1982, *Rossetti as Wordsmith: The 'Newborn Death' Sonnets of 'The House of Life.'* in *Victorian Poetry*, Volume 20, West Virginia University.

Gaunt, William, 1942, *The Pre-Raphaelite Tragedy*, London, Jonathan Cape.

Genet, Jacqueline (ed.), 1990, *Studies on W.B. Yeats*, Caen Presses Universitaire, <https://books.openedition.org/puc/373>

Germanova, Vica n.d., *How was the Myth of Lilith Transformed in the Period 1865-1895*, <https://www.academia.edu/38702569>

Gibson, Clare (ed.), 1999, *The Earthly Paradise of William Morris*, Grange Books.

Giebelhausen, Michaela, 2006, *Painting the Bible: Representation and Belief in Mid-Victorian Britain*, Ashgate Publishing.

Gilbert, M. Sandra and Gubar, Susan, 1984, *The Madwoman in the Attic*, The New Haven and London, Yale University Press.

Gilroy, John, 2007, *Gerard Manley Hopkins: Selected Poems*, Humanities Ebooks.

Gitter, Elisabeth G., 1984, *The Power of Women's Hair in the Victorian Imagination*, PMLA, 99(5), <http://doi.org/10.2307/462145>

Gorodeisky, Keren, 2016, *19th century Romantic Aesthetics*, <https://plato.stanford.edu/entries/aesthetics-19th-romantic/>.

Gosse, Edmund, 1912, *The Life of Algernon Charles Swinburne*, Vol. XVI of *The Complete Works*, in Connolly, Thomas E., 1952.

Grierson, J.C., 1953, *Swinburne*. London, Longmans, Green & Co. for the British Council and the National Book.

Grierson, J. C., 1938, *Lyrical Poetry from Blake to Hardy*, London.

Guha Thakurtha, Jotirmoy, 1973, *Classical Myths in the Plays of Swinburne, Bridges, Sturge Moore, and Eliot*, Bangladesh, University of Dhaka.

Haag, Herbert, 1994, *Foreword* to Dorothee Sölle and Joe H. Kirchberger eds., *Great Women of the Bible in Art and Literature*, Michigan, Eerdmans Pub Co.

Hamilton, Walter, 1882, *The Aesthetic Movement in England*, Reeves & Turner.

Hanson, Ingrid, 2014, *William Morris and the Uses of Violence, 1856-1890*. UK, Anthem Press.

Harding, Ellen, 1996, *Reframing the Pre-Raphaelites: Historical and Theoretical Essays*, Bournemouth, Scholar Press.

Hare, H., 1949, *Swinburne: a biographical approach*, London, Witherby.

Harrison, H. Anthony, 1988, *Christina Rossetti in context*, Chapel Hill and London.

Harrison, H. Anthony, 1998, *Victorian Poets and the Politics of Culture: Discourse and Ideology*, The University Press of Virginia.

Helsing, Elizabeth, 2008, *Poetry and the Pre-Raphaelite Arts: Dante Gabriel Rossetti and William Morris*, Yale University Press.

Henrietta, Mary, 1948, *The Relationship of Tractarianism and Pre-Raphaelitism*, Master's Theses, https://ecommons.luc.edu/luc_theses/39/

Hilton, Timothy, 1985, *The Pre-Raphaelites (World of Art)*, Thames & Hudson.

Hopkins, Gerard Manley, 1985, *Poems and Prose*, Penguin Classics: *That Nature is a Heraclitean Fire and of the Comfort of the Resurrection*, www.poetryfoundation.org/poems/44397; *Pied Beauty*, <https://www.poetryfoundation.org/poems/44399/pied-beauty>; *God's Grandeur*, <https://www.poetryfoundation.org/poems/44395/gods-grandeur>; *The Windhover* www.poetryfoundation.org/poems/44402

Hough, Graham, 2007, *The Last Romantics*, London, Methuen.

Houghton, Walter E. and Stange, G. Robert, 1968, *Victorian Poetry and Poetics*, 2nd edition, Boston, Houghton Mifflin.

Housefield, James, 2019, *Teaching William Morris*, USA, Fairleigh Dickinson University Press

Housman, Laurence, 1933, *Pre-Raphaelitism in Art and Poetry*, London, Royal Society of Literature of the United Kingdom, 3rd ed. ser. vol. xii, pp: 1-29.

Hunt, Willian Holman, 1905, *Pre-Raphaelitism and the Pre-Raphaelite Brotherhood*, I, London, The Macmillan Company.

Johnson, Margaret, 2016, *Gerard Manley Hopkins and Tractarian Poetry*, Routledge

Johnson, Wendell Stacy, 1965, *D. G. Rossetti as Painter and Poet*, in *Victorian Poetry*, vol. 3, no. 1, pp. 9-18. JSTOR, <http://www.jstor.org/stable/40001286>

Kay, A., 2013, *Swinburne, Impressionistic Formalism, and the Afterlife of Victorian Poetic Theory*, in *Victorian Poetry*, 51.

Kazin, Alfred (ed.), 1964, *William Blake, A Descriptive Catalogue*, New York, 1964.

Kelvin, Norman, 1989, *Patterns in Time: The Decorative and the Narrative in the Work of William Morris* in Laurence, S. Lockridge, *Nineteenth-Century Lives: Essays Presented to Jerome Hamilton Buckley*, Cambridge, Cambridge University Press.

Kelvin, Norman (ed.), 1996, Morris, William, *The Collected Letters of William Morris, Volume IV: 1893-1896*, Princeton University Press.

Kilic, Yildiz, 2014, "My World My Work My Woman All My Own" *Reading Dante Gabriel Rossetti in His Visual and Textual Narratives*, Author House.

Kuduk, S., 2001, "A Sword for a Song": Swinburne's Republican Aesthetics in Songs in *Victorian Studies*, 43[2], pp: 253-278.

La Sizeranne, Robert de, 2008, *The Pre-Raphaelites*, Parkstone Press International, New York, USA.

Landow, George, 1971, *The Aesthetic and Critical Theories of John Ruskin*, Princeton, N.J., Princeton University Press.

Landow, George P., 1979, *William Holman Hunt and Typological Symbolism*, New Haven and London, Yale University Press.

Lang, Cecil Y. (ed.), 2014, *The Pre-Raphaelites and Their Circle*. USA, University of Chicago Press.

Lanigan, Dennis T., 2021, *The Jovial Campaign. The Decoration of the Oxford Union Debating Hall*, <https://victorianweb.org/art/architecture/oxford/misc/lanigan.html>

LeMire, Eugene D., 1984, *Victorian Studies*, vol. 27, no. 3, pp. 399-401. JSTOR <http://www.jstor.org/stable/3826873>

Leslie, Shane, 1933, *The Oxford Movement*, London, Burns, Oates and Washbourne.

Levin, Y., 2009, *A Theory of Poetry: Swinburne's "A Dark Month"*, in *Victorian Poetry*, 47[4].

Lichtmann, Maria, 1989, *The Contemplative Poetry of Gerard Manley Hopkins*, Princeton University Press.

Lourie, Margaret A., 1977, *The Embodiment of Dreams: William Morris' 'Blue Closet' Group* in *Victorian Poetry*, vol. 15, no. 3, pp. 193-206. JSTOR, www.jstor.org/stable/40002113

- Lourie, Margaret, 1981, *Preface to the Defence of Guenevere and Other Poems*, <http://morrisarchive.lib.uiowa.edu/preface-defence>
- Lubbock, Percy, 1911, *Poetry of William Morris*, in *Quarterly Review*, 18, pp: 482-504.
- Lucas, F.L., 1933, *Dante Gabriel Rossetti*, Cambridge, pp. xxxiii-xxxiv.
- Maltby, A.H., 1885, *The New Englander*, USA.
- Marsh, Jan., 1987, *Pre-Raphaelite women: images of femininity*, New York, Harmony Books.
- Marsh, Jan, 1994, *Christina Rossetti: A Literary Biography*, J. Cape.
- Marsh, Jan, 1999, *Dante Gabriel Rossetti: Painter and Poet*, London, Weidenfeld and Nicolson.
- Marshall, Linda E., 1994, 'Transfigured to His Likeness': Sensible Transcendentalism in Christina Rossetti's 'Goblin Market' in *University of Toronto Quarterly*, vol. 63 no. 3, pp: 429-450. *Project MUSE* <https://muse.jhu.edu/article/511752>
- Martin, Gustavo Rodriguez, 2016, *The Critical Shaw on Literature*, Rosetta Books.
- Martin, M., 2011, 'Victorian Prosody: Measuring the Field', in *Victorian Poetry*, 49(2).
- Masson, David, 1852, *Pre-Raphaelitism in Art and Literature* in Sambrook James (ed.), 1974, *Pre-Raphaelitism: A collection of Critical Essays*, Chigago and London. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780429430206-22/pre-raphaelitism-art-literature-david-masson>
- Matson, Lisa Dallape, 2010, *Re-presentations of Dante Gabriel Rossetti, Portrayals in Fiction, Drama, Music and Film*, Cambria Press.
- McGann, Jerome, 1972, *Swinburne: An Experiment in Criticism*, The University of Chicago Press
- McGann, Jerome, 2009, *Wagner, Baudelaire, Swinburne: Poetry in the Condition of Music*, in *Victorian Poetry*, 47[4].
- McGann, Jerome, 2011, *Victorian Poetry*, USA, West Virginia University.
- McGann, J. and Sligh, C.L., 2004, *Major Poems and Selected Prose: Algernon Charles Swinburne*, USA, Yale University Press
- McGillis, Roderick, 1990, *Phantastes and Lilith: Femininity and Freedom* in William Raeper (ed.), *The Gold Thread: Essays on George MacDonald*, Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Merriman, John, 1996, *A History of Modern Europe: From the French Revolution to the Present*, W.W. Norton.
- Monsman, Gerald, 1977, *Walter Pater*, Boston Twayne Publishers.

Morris, William, 1858, *The Defence of Guinevere, and Other Poems*, London, Bell and Daldy.

Morris, William, 1882, *Hopes and Fears for Art, The Art of the People*,
<https://www.marxists.org/archive/morris/works/1882/hopes/chapters/chapter2.htm>

Morris, William, 1877, *The Lesser Arts of Life*, in *Hopes and Fears for Art. Five Lectures*.
London, Longmans, 1908
<https://archive.org/details/hopesfearsforart00morrinch/page/n4/mode/1up>

Morris, William, 1882, *The Lesser Arts of Life*. Original title: *Some of the Minor Arts of Life*.
Expanded version of the 1877 lecture, London, Macmillan, pp: 174-232.

Morris, William, 1887, *The Early Literature of the North, Iceland*,
<https://www.marxists.org/archive/morris/works/1887/iceland.htm>

Morris, William, 1888, *Signs of Change: Seven Lectures Delivered on Various Occasions*, UK, Reeves and Turner

Morris, William, 1889, *The Society of the Future*, Commonweal,
<https://www.marxists.org/archive/morris/works/1887/societyfuture.htm>

Morris, William, 1891, *News from Nowhere: Or, An Epoch of Rest, Being Some Chapters from a Utopian Romance*, Reeves & Turner.

Morris, William, 1901, *Art and Its Producers, and The Arts and Crafts of To-day*, London, Longmans & Co. <https://designmanifestos.org/william-morris-the-arts-and-crafts-of-today>

Morris, William, 1966, *William Morris, Artist, Writer, Socialist*, edited by May Morris, New York.

Morris, William, 2002, *The Earthly Paradise*, UK, Routledge.

Morris, William, 2013, *My Work is the Embodiment of Dreams in One Form Or Another*, Incline Press.

Morris, William, 2015, *Delphi Complete Works of William Morris (Illustrated)*. N.p., Delphi Classics.

Morris, William, 2019, *A Dream of John Ball; And, A King's Lesson*, Good Press,

Morris, William, 2022, *Hopes and Fears for Art, Gothic Architecture*, DigiCat.

Myers, W. H., 1921, *Rossetti and the Religion of Beauty*, Essays Classical and Modern, London.

Newman, J. H. et al., 1840, *Tracts for the Times by Members of the University of Oxford*, vol 1, J.G and F. Rivington.

- Nixon, Jude V., 2005, 'Goldengrove Unleaving': Hopkins' 'Spring and Fall', Christina Rossetti's 'Mirrors of Life and Death', and the Politics of Inclusion in Victorian Poetry, vol. 43, no. 4, 2005, pp. 473-484. JSTOR, <https://www.istor.org/stable/40002650>
- O'Gorman, Francis, 2015, *The Cambridge Companion to John Ruskin*, Cambridge University Press.
- Ong, Walter, 1986, *Hopkins, Self and God*, University of Toronto Press.
- Orwell, George, 1944, *Poet and Priest*, in *The Observer* Sunday, November 12,
- Paglia, Camille, 1991, *Sexual personae: art and decadence from Nefertiti to Emily Dickinson*, Harmondsworth, Penguin.
- Pall Mall Gazette in McGann and Sligh, 2004, p. xvii
- Parkins, Wendy, 2010, *William Morris and the Art of Everyday Life*, UK, Cambridge Scholars Pub.
- Pater, Walter, 1868, review of *The Earthly Paradise* in *The Westminster Review*.
- Pater, Walter, 1868, *Poems by William Morris* in *The Westminster Review*, Oktober, pp: 300-312.
- Pater, Walter, 1901, *Appreciations; With an Essay on Style*, New York.
- Pater, Walter, 2010, *Studies in the History of the Renaissance*, London, Oxford University Press.
- Pater, Walter, 2017, *Complete Works of Walter Pater*, Delphi Classics.
- Pater, Walter, 1888, *The Renaissance: Studies in Art and Poetry*, Macmillan.
- Pearce, Joseph, 2014, *Catholic Literary Giants: A Field Guide to the Catholic Literary Landscape*, Ignatius Press.
- Peters, Robert, 1965, *The Crowns of Apollo: Swinburne's Principles of Literature and Art; a Study in Victorian Criticism and Aesthetics*, Wayne State University Press.
- Phillips, Catherine, 1990, *Gerard Manley Hopkins: Selected Letters*, Oxford.
- Porter J., 2006, *Feeling Classical*, in *Classical Pasts*, Princeton University Press. Includes *On Re-Reading Swinburne*, 1904, Illustrated London News.
- Poulson, Christine, 1996, *Death and the Maiden: The Lady of Shalott and the Pre-Raphaelites* in Harding, Ellen, 1996.
- Prettejohn, E., 1997, *Rossetti and his Circle*, London, Tate Gallery Publishing.
- Prettejohn, Elizabeth, 2005, *Beauty and Art: 1750-2000*, Oxford University Press.

Prettejohn, Elizabeth, 2007, *Art for Art's Sake: Aestheticism in Victorian Painting*, Yale University Press.

Prettejohn, Elizabeth, 2012, *The Cambridge Companion to the Pre-Raphaelites*, Cambridge University Press.

Purkis, John, 1994, *Morris and Traditional Storytelling*, <http://www.morrisociety.org/morris/social.html>

Raymond, B. Meredith, 1971, *Swinburne's poetics: Theory and practice*, Walter de Gruyter GmbH & Co K.

Reilly, Joseph J., 1925, *Newman as a Man of letters*, New York, Macmillan.

Riede, David G., 1978, *Swinburne: A Study in Romantic Mythmaking*, University Press of Virginia, Charlottesville, pp: 70-71.

Robinson, J.K., 1953, *A Neglected Phase of the Aesthetic Movement: English Parnassianism*, PMLA, 68.

Rock, James, 1850, *Literary Notice* [Germ review], Hastings and St. Leonard's News, 15 Feb.

Rooksby, Ricky, 2017, *A.C. Swinburne: A Poet's Life*, UK, Taylor & Francis.

Rosenblum, Dolores, 1986, *Christina Rossetti: The Poetry of Endurance*, SIU Press.

Rossetti, Christina, 1859, *The Goblin Market*
<https://www.poetryfoundation.org/poems/44996/goblin-market>

Rossetti, Christina, *The Convent Threshold*, <https://www.infoplease.com/primary-sources/poetry/christina-rossetti/christina-rossetti-convent-threshold>

Rossetti, Dante Gabriel, 1850, *Hand and Soul*, <http://www.rossettiarchive.org/docs/46p-1849.sa76.raw.html>

Rossetti, Dante Gabriel, 1869, *Eden Bower*, <http://www.rossettiarchive.org/docs/20-1869.troxms.rad.html>

Rossetti, Dante Gabriel, 1911, *The Works of Dante Gabriel Rossetti*, edited by William M. Rossetti, London

Rossetti, Dante Gabriel, 2014, *Delphi Complete Paintings of Dante Gabriel Rossetti*, London, Delphi Classics.

Rossetti, W.M., 1850, *Thoughts towards Nature in Poetry, Literature and Art*, in *The Germ*, <http://www.rossettiarchive.org/docs/ap4.g415.raw.html>

Rossetti, William M. (ed.), 1886, *The Collected Works of Dante Gabriel Rossetti*, London.

Rossetti, William M. (ed.), 1901, *Facsimile Edition of "The Germ" and "Art and Poetry"*, London.

Rossetti, William M., 1970, *Dante Gabriel Rossetti – His Family – Letters with a Memoir*, vol II, AMS Press, <http://www.rossettiarchive.org/docs/pr5246.a43.vol2.rad.html>

Rossetti, William M. 1974, *Pre-Raphaelitism*, in Sambrook, J. (ed.), 1974, pp. 64-70.

Ruskin, John, 1892, *The nature of Gothic: a chapter of The stones of Venice*, <https://ia800506.us.archive.org/9/items/natureofgothicch00rusk/natureofgothicch00rusk.pdf>

Ruskin, John, 1851, *Pre-Raphaelitism*, in Sambrook (ed.), 1974.

Ruskin, John, 1994, *Sesame and Lilies*, George Allen edition, <https://www.gutenberg.org/files/1293/1293-h/1293-h.htm>

Ruskin, John, 2012, *Modern Painters*, Vol. III, <https://www.gutenberg.org/ebooks/38923>

Ryals, Clyde de Loache, 1970, *The Narrative Unity of "The House of Life" in The Journal of English and Germanic Philology*, Vol. 69, No. 2, pp. 241-257, <https://www.jstor.org/stable/27705850>

Saintsbury G., 1923, *A History of English Prosody*, 2nd ed., vol. 3, London, Macmillan.

Sambrook, James (ed.), 1974, *Pre-Raphaelitism: A collection of Critical Essays*, Chigago and London.

Saunders, Corinne, 2008, *A Companion to Romance: From Classical to Contemporary*, Wiley.

Saville, J.F., 2009, *Cosmopolitan Republican Swinburne, the Immersive Poet as Public Moralist*, in *Victorian Poetry*, 47[4].

Scerba, Amy, 1999, *Changing Literary Representations of Lilith and the Evolution of a Mythical Heroine*, <http://feminism.eserver.org/theory/papers/lilith/index.html>

Schofield, John, 1974, *The Defence of Guenevere and Contemporary Critics*, <https://morrissociety.org/wp-content/uploads/SP74.3.1.Schofield.pdf>

Sharp, William, 1882, *Dante Gabriel Rossetti: A Record and a Study*, London, Macmillan.

Smith, Nowell, 1897, *The Poetry of William Morris*, *Fortnightly Review*, December, pp: 937-947.

Spencer, Charles (ed.), 1973, *The Aesthetic Movement 1869-1890*, New York.

Sprinkel, Michael, 1980, *A Counterpoint of Dissonance: The Aesthetics and Poetry of Gerard Manley Hopkins*, Baltimore and London.

- Stein, Richard, 1970, *Studies in English Literature 1500-1900*, Rice University Press.
- Steiner, Wendy, 1988, *Pictures of Romance: Form against Context in Painting and Literature*, Chicago, University of Chicago Press.
- Stopford, Brooks, 1908, *Four Victorian Poets*, New York, G. P. Putnam's Sons.
- Storey, Graham (ed.), 1959, *The Journals and Papers of Gerard Manley Hopkins*, Oxford University Press, https://archive.org/stream/in.ernet.dli.2015.460186/2015.460186.The-Journals_djvu.txt
- Swinburne, A. C., *Atalanta in Calydon*, <https://rpo.library.utoronto.ca/content/atalanta-calydon-tragedy-complete-text>
- Swinburne, A.C., 1862, *Charles Baudelaire: Les Fleurs Du Mal*, in *The Spectator*, No. 1781, September 6, http://www.unidue.de/lyriktheorie/scans/1862_swinburne.pdf
- Swinburne, A.C., 1868, *William Blake: A Critical Essay*. London, John Camden Hotton.
- Swinburne, A.C., 1870, *The Poems of Dante Gabriel Rossetti*, in *The Fortnightly Review*, UK, Chapman and Hall, 1870. Swinburne, A. C., 1888, *Essays and Studies*, UK, Chatto and Windus.
- Swinburne, A.C., 1904, *A Century of Roundels*, in *The Poems of Algernon Charles Swinburne in Six Volumes*: vol. V, London, Chatto & Windus.
- Swinburne, A. C., 1904, *The Poems of Algernon Charles Swinburne*, vol. 4, London, Chatto & Windus.
- Swinburne, A. C., 1906, http://www.lyriktheorie.uni-wuppertal.de/texte/1872_swinburne1.html
- Swinburne, A. C., 2004, *Major Poems and Selected Prose*, McGann, J. (ed.), New Haven, Yale University Press, 2004
- Swinburne, A. C., 2020, *William Blake*, UK, Outlook Verlag
- Swinburne, A. C., 1925-27, *The Complete Works of Swinburne*, editors Edward Gross and T. J. Wise (ed.), New York, XV
- Swinburne, A.C., *Dolores*, <https://www.victorianweb.org/authors/swinburne/dolores.html>
- Symons, Arthur, 1924, *William Morris*, in *The Collected Works of Arthur Symons*, London, VIII.
- Symons, Arthur, 1925, *The Rossettis, Dramatis Personae*, London.
- Symons, Arthur, 1969, *Walter Pater and Algernon Charles Swinburne in Figures of Several Centuries*, Freeport, New York.

- Tennyson, G.B., 1981, *Victorian Devotional Poetry: The Tractarian Mode*, Harvard University Press.
- Thompson, Aidan Philip, 2014, *A Poem Should not Mean but Be, Poetic Form vs. Content in Algernon Charles Swinburne*, Dissertation submitted in partial fulfilment of the MPhil(B) in Literature and Modernity.
- Thompson, Edward Palmer, 2011, *William Morris: Romantic to Revolutionary*, Merlin Press.
- Thompson, Paul, 1991, *The work of William Morris*, UK, Oxford University Press.
- Tompkins, Joyce Marjorie Sanxter, 1988, *William Morris: an approach to the poetry*. London, C. Woolf.
- Ussher, Jane, 1997, *Fantasies of Femininity: Reframing the Boundaries of Sex*, New Brunswick, Rutgers University Press.
- Vallance, Aymer, 1897, *William Morris, His Art, His Writings, and His Public Life: A Record*, UK, G. Bell and sons.
- Wagner, Jennifer Ann, 1996, *A Moment's Monument: Revisionary Poetics in the 19th Century English Sonnet*, Fairleigh Dickinson University Press.
- Waterman Ward, Bernadette, 2001, *World as word: Philosophical Theology of G.M. Hopkins*, The Catholic University of America Press.
- Watkinson, Raymond, 1968, *William Morris as Designer*, Studio Vista.
- Watson, Andrea, 2019, *The First Eco-Warrior of Design*, <https://www.bbc.com/culture/article/20190909-the-first-eco-warrior-of-design>
- Weatherby, Harold L., 1964, *Problems of Form and Content in the Poetry of Dante Gabriel Rossetti*, in *Victorian Poetry*, II
- Welland, Dennis S. R., 1953, *The Pre-Raphaelites in Literature and Art*, London, UK: George G. Harrap & Co.
- Wilde, Oscar, 1889, in *Pall Mall Gazette*, London, 27th June 1889, <http://www.online-literature.com/wilde/a-critic/38/>
- Wilde, Oscar, 1968, *The Artist as Critic*, Ellman, Richard (ed.), New York.
- Williams, Todd O., 2007, *Teaching Morris's Early Poems Through the Three Registers*, <https://morrissociety.org/wp-content/uploads/17.2.Williams.pdf>
- Wilmer, Clive, 2014, *Dante Gabriel Rossetti: Selected Poems*, Routledge.

Winwar, Frances, 1933, *Poor Splendid Wings: the Rossettis and their Circle*, Little, Brown, and Company

Witcher, Johnye May Murray, 1963, *Algernon Charles Swinburne as a Revolutionary Poet*, Atlanta, Georgia.

Wood, Esther, 1894, *Dante Rossetti and the Pre-Raphaelite Movement*, London, Sampson Low, Marston and Co.

Wood, Jane, 2001, *Passion and Pathology in Victorian Fiction*, Oxford University Press.

Yeats, W.B., 1927, *Autobiographies*, New York.

Yeats, W.B., 1961, *Essays and Introductions*, New York, pp: 346-347.

Yeats, W.B., 1903, *Ideas of Good and Evil, The Happiest of the Poets*, <https://hermetic.com/yeats/ideas-of-good-and-evil/the-happiest-of-the-poets>